

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nro. 30.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Pénteken Octobernek 11-ik napján,
1799-ik éfstendőben.*

Béts.

R. sz. B. béli Gróf Erdödi Pálffy Leopold eö
Excellentiája, Pyberspurnak, Plasensteinnak,
Thebenuek, &c. Örökös Ura, a' Stampfeni Ura-
dalomnak ura, Cs. K. Kamarás, Valóságos Tit-
kos Tanácsos, Poson Varmegyének Örökös Fő
Ispánya, Királyi Fő Ajtonn-álló, minekutánna 14
éfstendőkig Udvari Tanácsosfágot, 1775-től fog-
va 1793-mig Csongrád Varmegyeyi Fő Ispánságot,
és végre 1777 től fogva Királyi Fő Ajtonn-álló-
ságot viselvén, magát három Monarkhák alatt
való hiveséges szolgálata által, különösen érde-
mesitette volna, itt Bétsben a' folyó hónap' 4 di-

kénn életének 60-nadik esztendőjében, ki múlt a' világból.

* * *

Ö Császári, és Királyi Felsége méltóztatott *Holzmeister Agoston* Urat, ö Felsége valóságos Udvari Tanácsosát, és ugyan ö Felsége Fami-liája tulajdon Jólzáginak Fő-Directorát a' Ma-gyar Országai Nemességgel minden Taksa nélkül azon kegyes tekintetből kegyelmessen meg-aján-dékozni: mivel ö nem tsak a' maga', hanem leg-főképpen a' közönséges hasznot irányozván, *Au-стриában, Cseh, és Morva,* de főképpen Magyar Országban a' *Spanyol* Juhok izaporittása, és gyapjúnak jobbittása által, már több ezerekre terjedett, és idővel több Milliomokra terjedhe-tendő hasznot szerzet, ezen feljül, erejéhez ké-peft, a' Status szükségeit-is tehetösen segítette.

* * *

Napnyugoti Gallitziából: —

Az *Orosz* Nagy Hertzeg' *Konstantin'* Hitvесе. Sept. 27-dikénn dél-után *Prága* felől jöven, és a' Magyar országi Palatinus Fő Hertzeg *Josef Pétersburg* felé menő utjában, ugyan azon estve, *Kraukaba* érkeztenek. Más nap, az Udvari Commissáriustól Gr. *Trautmansdorff*tól és felesé-gétől, 's-más Udvarjaikhoz tartozóktól késértetve, a' *Wieliczka*i só-bányák' meg-nézésére mentenek a' Fő Vendégek, a' hól muzsika szóval fogadtat-tak, és a' bányáknak meg-járása után, az ott lévő Kastélyban ebédelni méltóztatnak. Estvére a' városba vizsza-térvén, a' játéknéző-helyenn meg-jelentek: és 29-dikben a' Fő Hertzeg, 30-dik-ban pedig a' Nagy-Hertzeg *Alfiszony*, útjokat *Pé-tersburg* felé tovább folytatták.

Hadi Történetek,

Az Údvari Fő Hadi Cancellariától az Údvari Ujjságban ki-adatott, a' *Piemonti* és *Helvétziai* hadi történeteket illető tudósítások, mostanában enyiből állának: — „

(*Piemontból*) —

„Gen. *Melast*nak még a' mult hónap' 26-dikán és 27-dikén költ tudósításai szerént, az ellenség a' maga bágázsiájának és ispotályainak nagy részét, a' melyek addig *Fenestrellesnél* (*Pignerol* és *Susa* között a' *Piemonti* határ szélenn) tartattak, a' *Briançon* felé menő ország-utann, visszafelé, így szintén a' *Genuai* vidékeken lévő ispotályait is *Nizza* felé, el-indítván, ez által megvalóságosolni láttatik az a' hir, hogy ő a' maga fő hadi szállását is, *Nizzába* szándékozna által tenni akarni. —

„Mint hogy azoközben egy ellenséges sereg az *Aostai* völgyre (*Savoya* felől) bé nyomulván, az azon alóll (*Turin* felé) fekvő *Bardó* erősségét körül vette; 's-mint hogy az ezen ellenséges seregnek ellenébe rendeltetve lévő F. M. Lieutenánt *Hadick*' serege, igen gyenge arra, hogy tsak magára valamely fontos következésü próbatételbe elegyedhetne: erre nézve a' Gen. *Bussy*' és *Bellegarde*' Brigadáit, a' Fegyvertármester *Kray*' vezérlése alatt *Turin*onn keresztül a' *Dora* vize mejjékén fel-felé útnak indítottak, oly rendeléssel, hogy F. M. Lieutenánt *Hadikkal* egyesülvén, ezt az *Aosta*' völgyire bé-nyomult ellenséges sereget, támodják-meg, ötét *Aosta*ig nyomják visszafelé, az ellenséges bé-ütésektől azt az egész vidéket tisztítsák-meg, 's-az után, mikor ezen munkáikkal el-készültenek, a' táborhoz ismét térjenek visszafelé. — „

(*Helvétziából*):

„Károly Fő Hertzeg jelenti Oktob. 2-dikán, hogy F. M. Lieutenant *Linken*, minekutánna Feldmarschall *Sawarow*tól bizonyos rendelések érkeztek volna hozzá, Sept. 24-dikénn a' *Rénus* jobb partján fekvő *Graubundiai* vidékekről útnak indulván, Sept. 26-dikénn estvéjére, *Schwanden*hez (*Glaruson* feljül a' *Linth*' felső részéire) megérkezett. Utjában minden nap leg keményebben ellentálló ellenséges tsoportokra talált, és igen heves viaskodásokba kénytelenített vellek benyolodni, de a' melyekben a' miénk, az ő különös vitéz magok-viseletjeik által, mindenkör győzedelmesek voltak, az ellenségnek sok embereit megölték, és kétezenháromezret Batallionokat, a' melyek valami 1300 emberekből állottanak, minden Fő és Stáb tiszteikkel, és 2 zászlókkal együtt, el-fogták.

„Károly ö Királyi Fő Hertzegségének más rendbéli tudósításai szerént, ugyantsak ezen Helvétziai bértzes vidékekenn, Gen. *Auffenberg* is elő nyomult Sept. 25-dikénn *Steeg* mellé: maga pedig Feldmarschall *Suwarow* ugyan ezen 25-dikénn, már a' *St. Gotthard*' hegyénn által menvén, az *Uri* nevű *Canton* határjainn *Urseren* mellett állott.

„A' nevezett Feldmarschall azért indult-el még a' mult Sept. 11-dikénn *Asti*' és *Rivalta*' környékeikről *Olosz* országból *Helvétzia* felé, hogy ennek határjaira, *Monte-Calvónn* keresztül külömb-kölömb tsoportokban feregeit által hozván, a' mostan már el-kezdődve lévő hadi munkákat, a' környülállásokhoz alkalmaztatott módok szerént, a' Helvétziai vidékekenn tovább folytassa.

„Azt is-meg-irta ezen tudósításai között

Károly ö Királyi Fő Hertzegsége, hogy egy *Moguntziai Választó Fejedelmi, és Cs. Királyi Székely Hufzárságból* álló, a' *Moguntziai Választó Fejed lmi Insurgens lakosokhoz* rendeltetve lévő *Gen. B. Szentkereszt* által ki küldetett isopórt, mitsoda hasznos fordulást tett légyen a' mult hónap' 20-dikánn a' *Lahn'* mejjékeinn.

„*Niedernbresche* várossából t. i. *Staffelig* kergetven Hufzárjaink egy ellenséges isoportot, és azt végre bé is érvén, 1 Kapitánt ér 15 embert elfogtak, a' többit nagy részint halva hagyták a' földözn. — „Az után *Hademárig* és *Montebauerig* nyomon a' *Gen. B. Szentkereszt* által, és *Fejér-Torony (Weifferturm)* felé fordultak, 's keresztül mentek vizsgálódva a' *Rheingau* erdős hely alsó-részénn, melyből, *Rüdelshaim* nák hatottak ki. Ott a' *Frantziák* szembe szállottak vélek; de a' *Magyar és Mog Hufzárók* közzéjük ugratván, sokat le-vagdaltak közzülök, 's elfogtak 2 Tisztet, és 54 köz-embert. Már egész *Rheingauból* ki takarodott a' *Frantzia* ság, 's a' *Moguntziával* által ellenben fekvő *Kasteli* erősségbe vette magát.“

Frantzia Ország.

Gen. Mack, mind eddig hijába próbálta, még a' *Doktoroknak* az ő el-egéllégtelenedéséről szóló bizonyság levelek mellett is, a' maga, vagy tserében vagy parolára való el-botsáttatását. Semmi válofst nem vett a' *Hadi Ministertől*. Még mind *Dijon* városában tartatik.

A' *Bernadotte'* le-tétettetésének valóságos oka felől mind ez ideig nem lehetett egészfzen egészfzen okossá a' mindennek végire járni szertő világ. Most már irnak valamit, de még ez is igen rövid és homályos arra, hogy a' világot

egészszen böltsé tehesse. Ezt írják t. i: A' hadi Minisfternek le-tétettetése, az officialis levelekben egészszen annak tulajdonittatik, hogy azzal a' factzióval, a' mely a' mostani Directoriumnak mennél hamarább lehető meg-buktatására is, minden módokat és eszközöket el-probált, de tzélját el nem érhette, ö is egyet-ertölög dolgozott légyen; a' melyről a' Directorium valami történet által bizonyságokat kapván kezébe, azért vette oly hirtelen ki a' *Bernadotte*' keziből az ártható Minisfteri hatalmat. — De hát melyik factzióval tartott *Bernadotte*, mert olyan factzió nem egy-vagyon, a' mely a' mostani Directoriumot szerétné buktatni? Mitsoda történet az, a' mely a' Hadi-minisfter factziójáról bizonyságokat szolgáltatott a' Directorium kezébe? Mindezekről a' kérdésekről semmi felelet nem találtatik az Officialis és nem Officialis levelekben.

Elegyes Levelek.

Gen. *Dumonceau*, nem holt ugyan meg a' 19-dikben kapott vak-ütés miatt, hanem *Amsterdam*-ba vitette gyógyittatni magát.

Mi, fok levelekből olvassuk *Genue*-nak a' mi-éink által lett el-foglaltatását: hanem officialis tudósítást még nem olvastunk felölle.

A' *Manheimi* tsillag-nézö toronyból egy ujj Üstökös-tsillagot láttak a' Nagy-medvében, a' mely is igen fényes, és sebess mozgásu.

A' mi a' *Helvétziai* határokat a' *Sveviai* Kerület-, *Voralbergia*- és *Graubundia*- felöll szorongató egyesült seregeknek Sept. 25-dikrtől fogva való fekvéseiket illeti, erről még nintsenek az egészszenet illetö tudósításaink.

Graubundia felől azt tanulhatjuk a' Fő Hadi Cancellaria' feljebb elő hozott tudósításából, hogy az *Orosz* országból ide a' hegyek közzé fel-nyomúlt Gróf *Suwarow*' vezérlése alatt lévő *Orosz* seregek, *Auffenberg*' és *Linken* Generálisainkkal egyesülve, *Urserentől* fogva, az *Uri* és *Glarus* nevű Kantonoknak *Graubundiával* határos széleinn, egész *Glarus* várossa feléig terjeszkedvén ki a' *Linth* vize felső részénn, ily módon egész bátorságba helyezették vólt, enyiben, *Graubundiának* vidékeit, a' *Konstántzi-tó* felé nyomult *Massena*' tábora ellen. — Sőt a' mi több, *Massena* 25-dikben rontott keresztül *Uznachnál* *St. Gallen* felé; és egy *Feldkirchből* Sept. 26-dikán indult tudósítás izeret, Gen. *Fellachich* is ugyan azon 25-dikben reggel ütött *Müllehornnál* egy ellenséges tsoportra reá, 's-mingyár akkor *Miollisba* is bé-szállott. Már 'hát ekkor bizonyos tekintetben a' háta-megett állottanak a' miéink *Graubundia* felől az ellenség' egyik szárnyának; a' mely körülállásból lehetetlen nem foká fontos történeteket nem várunk.

Két *Kempteni* 27-dik Septembéri levelekhől olvassuk, hogy azon táborunknak hadi szállása, a' mely eddig Gen. *Hotze* által vezéreltetett, 28-dikban délben még meg-tartotta volt *St. Galleni* hadi szállását, ispotályait pedig *Fuessen* és *Stauf-fen* felé Felső Svéviába küldötte.

Schaufhausenből, Sept. 29-dikénn: — „Az olta, hogy a' *Frantziák* *Zürchbe* ismét bé-mentenek, semmi tudósítás nem jöhetvén onnét erre felé, azt sem tudhatjuk, hogy mitsoda feltételek alatt mentek-bé oda. — Ide feles-számu *Orosz* sebeslek érkeztek-meg. — Tegnap egy hadi tanátsot tartottanak, *Rimskoy Korsakow*, *Nauendorf*, és *Kienmayer* Generálisok, és az olta ugy halljuk, hogy ismét elő-nyomuláshoz való készü-

leteket térsznek itten a' Császári *Orosz és Austriai* egyesült seregek. —

A' Felsőbb vidékekről is ujjantoni elő-nyomulásokról tudosistattunk seregeinknek. *Lindauból* így irtak Sept. 29-dikénn estvéli 8 orakor:

„A' jövő éjjel ujjanton fel fog a' *Rénus* vidékén az a' hid állittatni, a' mely tegnap reggel elrontatott volt, és a' Gen. *Peträsch*' serege, melynek hadi szállása *Bregenzben* vagyon, sietve ismét kereftül fog menni a' *Rénuson*, és elő fog nyomulni, mivelhogy meg határozott tudósítások érkeztek hozzá az iránt, hogy Gen. *Jellachich* a' *Auffenberg* Gemár övezetéből tárt egyen seregeket *Suwarow*val, a' ki bé-nyomulni kezdett *Helvétziába*.

Lindauból, Sept. 30-dikánn: — „A' *Frantziák* a' 25-dikben el esett Gen. *Hotze*' holt teltét, egy *Dobos* által tegnapelőtt a' *Rénus*' mejjékénn a' Cs. Királyi ízelső posztoknak által küldötték, ki is tegnap *Bregenzben* rangjához illő katonai parádéval el-tellett.

Feldkirshből, Sept. 30-dikánn: — „Gen. *Jellachich* tegnap este ide érkezvén, oly örvendetes hirt hozott, hogy innét még ma mindenek a' *Rénuson* kereftül előre fognának nyomulni. Az ő tábora nagy részint a' *Rénuson* túl fekszik. — Gen. *Linken* és *Auffenberg* *Glarusban* vagynak. *Hertzeg Würtemberg* és *Orelli* Generálisaink, a' *Brigadájokkal*, ma dél után ide *Feldkirchbe* meg-érkeztek.

Lindauból, 1-ső Okt. — „Gen. *Nauendorf* itt fog kónap kereftül utazni; ő fogja a' *Graubündiai* *Komendérozóság*ot által venni. A' *Frantziák* nem nyomultanak még *St. Gallennél* tovább,

's-pedig addig is nem nagy számmal. Minden órán váratták a' Császáriaknak *Feldkirch* és *Rheineca* között való kereltül menetelek. *Suwarow* bizonyosan az Apro-Kántonokban áll, és táborának jobb szarnyát, *Linken*, *Auffenberg*, és *Jellachich* formálják. — *Konstantzba* tegnap bé-szállottanak volt a' Frantziak: hanem a' Császáriak által még az nap' estve ki-verették onnét. Az alsobb részeken, *Schafhausennen* a' áll és fe-lyül, a' *Rénus* valófztja-el a' két ellenséges tábort egymástól."

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Bukarest, 9-dik Sept. — „

Örömmel nyúlok Irótollúhoz, hogy a' Kurirt egy történetről tudósítsam, mely minden *Buka-arestben* találkozó, nagyobb részént szomszéd Erdélyi Magyarokból 's Németekből álló Cs. Kir. hiv. alatta-valóknak közönségesen különös betsü-letére szolgál, 's meg-érdemli, hogy követésnek okaért közönségesen ki-hirdetessék. — Minekután-na e' ropant Világnak kegyes 's bölts Uralkodó-ja, a' Cs. Király' fegyverét oly sűrű győzedelmekkel meg-áldasi kezdette, tartattatott itten a' köze-lebb múlt Auguszt. Hónapjának 25-dikén, a' Szászok' Templomában egy olyan ditsőlléges Isteni szolgál-at *Mantua* erőllégének szerentsés vizfza - nyeré-séért, melyhez hasonló fényes 's pompás Isteni szolgálat annak épitetésétől fogva nem tartatott. Mert a' *Te Deum laudamus*nak 's azon Nationa-lis Éneknek: *Heil Deutschlands Kaiser! Heil!* el-éneklése alatt, olyan 12. Mózsár-Lövés esett, hogy azoknak iszfzönyű harsogásától a' Templom' ablakjai repedeztek. Ezen a' pompás inneplésen kívül, az azután következő Sept. 1-ső napján adatatott az ugy neveztetett Csiszme, avagy Szohodokopiji vólt híres Vajda Mavrojenitől épí-tetett Nyári palotában egy közönséges szabad

Bál, Feuerwerk, 's Illuminatio, a' hol ezek a' nevek: Vivant Franc. II-dus, Selim III-ius, Paul I-mus, Georg III-tius, Princ. Carolus, Gen. Suwarow, Kray, Nelson, Báró Thugut, Herbert: Princ. Moruzi, egynéhány száz lámpások által illumináltatván, paradiroztak. Ezen Bált nemcsak a' Hazabéli Nemesség, hanem a' Kösség is rendkívül való számmal meg-látogatta, 's tapsolva utánnunk, Cs. Kir. hiv Alatta-valói után éneklett; Heil Deutschlands Kayser! Heil! mint-hogy, azonközben hogy ez az ének Németh mesterséges Musikusok által musikáltatott, sokaan ö közzülök azt, az ő Annyai Oláh 's Görög nyelvekre fordítva, kezekben tartották. A' Feuerwerknek el-tüzelése után kötél-táncz következett, a' holott egy Olosz Mestere ennek a' Mesterségnek Keko nevezetű, Feuerwerknek 's talpain meggyújtott Raketliknak közepette tánczolt kötelent 's dróton. Ennek el-végzésével az asztal egy hofszú spallér alatt, a' kertben lévő szökő-kút mellett 260 talakkal külömbkülömbféle étkekkel meg-rakatatott, a' melynek közepén Mantua erősfégének papirosból 's Zukkerwerkből való le-rajzolás látszatott, 's felette paradirozott egy fél-abronts formába font szöllő-Veszsző, melyen sok szöllő-gerezdek fügtek, 's rajta egy felöl kettős Sas Magyar, Tseh, Erdély, 's Austria' Tzimerével, más felöl pedig Sz. Lovas-Vitéz Sz. György, transparent állapotba állot sok lámpásoktól belsőképen meg-illuminálva. Az ide való Cs. Kir. Consul Urnak el-jövetelekor, mozsárok ki-sütettek, valamint szinte a' Vivat-ivásakor-is; 's a' Felsőges Császárunk' egészségéért való ivásakor raketlik fel-felé szállottak az erősségből. Az asztal után egész fényes reggelig tánczoltak, 's ekkor ezen Öröm-napnak Szerző-oka, musikával egészen a' szállásáig haza-kisértetett, az holott az leg-tsudálkozásra méltóbb, hogy, neha ő fánta, 's tizombjában törött lábbal vagen, még-is majd

több mint egy óráig járó földet gyalog a' tiszteséges vendégeinek Társaságába ment, 's kinek kinek a' maga tellyes meg-elégedését nyilvánosságá tette, a' ki hiv a' maga áldott Monarkájához 's kedves Hazájához, melyet azzal nyilatkoztak ki sokan, hogy virágokat hintettek az ő szállása'-garaditsára. Ezen inneplés mellet az itt lakó Cs. Kir. Tartományokból ide származott Zsidók Udvarlók voltak, 's oly belső szívbeli örömmel udvaroltak, hogy azután harmad nappal ők egy különös Bállal a' szerzőnek Uriházába meg-üfzteltettek, 's az által egy még itt soha sem nyert Tízteletnek részesei lettek."

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Magyar Ország

Nagy Váradról, Septembernek 30-ik napján: — „
„Érdemesnek ítéltém az Magyar Kurirban azon Solennitást bé-iktattatni, hogy tegnapi napon egy Nagy Varadi Nem-egyesült Görög hiten lévő Nemes Ur, tsak most szerzett Szakadái Joizágában sok Pap és Nemes Uraknak, ugy maga valásán lévő N. Váradi érdemes polgároknak jelenlétekben, a' Frantziákon vett több rendbeli szerentsés gyözedelmeiért az Fels. Ausztriai Háznak, Te Deum laudamust tartatott, a' hol a' Körös völgyi Esperest Tízst. Klintonk Ur a' Templomba gyült vendégek és Oláh lakosoknak misét szolgált és predikált, melyben egyenesen arra tzelozott, hogy az halgatokat buzdittsa fel az ő Felsége erant való Jobbágyi hivségre, a' ki a' kegyetlen dühös ellenséget meg gyözte, azomban a' népet serkentse fel az Ur Isten' imadására, hogy adjon továbbá is erőt Felséges Királyunknak a' vakmerő ellenség meg zabolázására. — Ezen Isteni tíztelet Pixmeister Burlin Ur Directiója alatt sok ágyú és puskák ropogása, ugy trombiták harogása alatt, ment véghez. — Azután egy Oláh ki tsak ugyan az helység Elöljárója, az egészsz

helység nevében együgyűségéhez képpelt igen szépen elő adta azon örömeiket minnyájoknak, melyet ezen szerentsés győzedelmekért magokban éreznek, és mind ő Felségéhez, mind földes Urokhöz vonzó Jobbágyi hivatásokat, ki nyilatkoztatta: — hasonlól az ebéd alatt fok poharak üresedtek ki az ő Felsége és Felségeses uralkodó Ausztriai Ház egérségéért 's szerentsejéért, ágyúk puskák ropogása 's trombiták harsogása alatt.

„Ebéd után sátor alatt a' kies pászton a' megvidült vendégek tántzba kerekedvén, estvig tántzoltak, és az fel hevült Oláh lakosokat is, magok szokott módjok szerént meg tántzoltatták.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Makó Vásárhelyről. Ezen a' vidéken azzal tartják a' mi Öregeink (nem is ok nélkül) hogy a' mely esztendőben nagy árvíz, sok mendörgés vagy on, akkor bőv lesz az aratás, hanem az idén nem jól ütött ki ez a' tapasztalás, mert a' Körösről, a' Tiszáról, az itt fojó Marosról (melyek itt közelibe szakadnak egymásba) olyan Lotsgónk volt a' milyentől régtől fogva nem emlékeznek öregeink, úgy hogy miatta sok Házaink el is bújdozták a' fekete tenger felé. A' mendörgésből, menkö hullásból sem volt fogyatkozás, mert itt nállunk a' Tornyt, a' szomszéd Városban H. M. Vásárhelyben is a' ráji tornyt a' menkö meg ütötte, de meg nem gyújtotta; egymás szomszéd faluban házakat, a' mezőségen bagjákat égetett, és még is a' hol tavaly 10 annyit takartunk, most meg kellett velle elegendni, ha 4 annyit kapargathattunk, ebben is pedig oly rontásokat tettek a' gyakor szélveszek, hogy sok volna ide le-irni. Közelébb 12 dik Sept. dél után 4 óra tájban olyan szélvész és zivatar támadott, mint egyszer a' múlt esztendőben éppen ilyenkor tájban. Bé voltunk fedve electrizált fellegekkel, meg-zavarodott levegővel, annyira,

hogy már szinte félni kellett, hogy ma bizonyosan Ilyés után vitetünk. — Borunk is az ideán nagyon mértékletesen terem, pedig nem nagy öröm, az a publikumnak, mikor a' Körös, Maros, és Tisza közt fekvő vidékek, Szentés, Makó, Vársárhely, s. a. t. kevés vermetet és hordokat töltenek, holott ezek a' bőv termésért régentén Kanahánnak nevezettek, hanem perse mióta itt is az emberek szaparodnak, nagy részént vége van már a' Kanahánnak. Mikor itt alkalmas és gyümölcsöző idő szolgál, 's az első minden héten kétszer esik akkor csak terem az egyszerű szántásban is kicsi kicsi, kivált ott a' hol még a' földek sirja ki nincsen préselve. De ha csak egy hónapig ne eszen, már akkor oda a' szántó vető reménysége, ne eszen pedig valamivel tovább, már akkor senki semmit nem takar. A' szegény ember' marhája rakásra döglik, a' gazdasághasra esik (mert itt az ökor a' kints) maga pedig a' szegény ember (számossann vagynak pedig) a' ki szaradt gyékény tövit is felásogatja, Ez az igaz négy elztendőtől fogva nem történt, mert a' maga kára előre való vigyázásra szokta az embert tanítani, hanem, még is csak nem hadja el egészen a' szegény ember a' bélelt, a' turós lepént hanap számjával kereste is, e' lévén principiuma, 's vizsgálása: *Ej, ad az Isten.*

De másra térek, és örvendetesebb dolgot akarok közleni a' Kurirral, ha igaz. Igaz lesz pedig, mert szava hihető emberek után írom, a' kik szemmel látott Tanúk a' dologban.

Szenmiklosonn itt a' Maros mellett, nem meszfe egy szomszéd faluban valamely szegény sorsú ember annyi aranyból, és drága kövekből álló kintset talált, mely leg alább 150 ezerre betsültetik, nevezetes a' többek között egy

drága kövekkel ki rakott arany kereszt, mely csak maga valami 12 ezerre becsültetik. — Valyha mindenütt most adná ki földünk a' belé rejtett kintseket, hogy Felséges Urunknak terhes költségeit, gyözedelmes seregeinknek szükségéit, egyszerre el-felejtetné. Ekkor én az Uraknak örömömbbe Stafétáon küldenék levelet, csak annak hirül való adására, hogy szerentséffenn éljenek.

Jelentés.

Azon Jelentés, melyet a' Magyar, és Erdély Országi Siket Némák iránt, uiságinknak 26-ik darabjában be-iktatunk, rendkívül való figyelemtellességre buzdította az ide való Publikumot-

Nem csak Hazankfiai; de ide valók közül is találkoztak számossan, a' kik ezen Felséges végnek elő-mozdítására nevezetes ajánlásokat tévén, azt a' kérdést tették: hol? és ki? fogja, az általok reá-szánt pénzeket által venni?

Az egész fel nem álhat; míg a' Részek el nem készülnek. Szükség tehát előre meg tudni: valyon a' reménylett ajánlások, elégségesek e', a' jelentett igyekezetnek munkázb való vételére? E' szerint

Alázatosan kéretettik mind a' két Nemes Magyar Haza: méltoztassanak azok, a' kik, azon nagy tzelra valami segítséget szántak, mind be-tses neveiket; mind ajánlandó summaikat a' magyar Kurirnak tudtára adni. E' meg lévén,

Az ajánlások, a' jelentető Úrnak azonnal tudtára adodnak, 's a' szándék munkába vevődik. Leg hathatósabb mozditást tennének a' Nemes Vármegyéknek titt, Vice Ispányai, és Fő Birái

hogy ha, ezen Tárgyat a' köz Gyűléseken előadni, és segéltetni méltóztatnának. Valóban!

Nem lehet érzékenység nélkül azokat a' szentsétlen Némákat említeni; a' kiknek szüleik Magyar Országból, most is 13 könyörgő Leveleikkel, az ide való Fő Directióhoz folyamodván, néma gyermekeiknek ingyen való Fel-Válását kérték; de meg nem nyerhették. Tudniillik

Az itt való Institutum, tsak 45. személyre terjedd. Ezen számon felöl valók fizetés nélkül bé nem vévődhetnek. Igy

A' tehetetlen néma, néma maradván lelkére nézve is, néma lesz. Már nem érdemlik e' meg, a' két Hazában lévő sok Némák, az oly gondoskodást; a' mely által, ök, valóságos emberekké tétetődnek? A' Jadzó színeknek fel-alitattására, nevezetes áldozatok tétetődtek a' Nemes Vármegyék által:

Sok tüzi mesterségek, ezerekbe kerülnek, 's el-múlnak. A' Lovaknak nemesítésére, számtalan pénzek fordítatnak s. a. t. Hát tsak az ember maga maradna e' érdemetlen, ember Társának figyelmetességére?

Currens - levél.

Le-Irása : -- Rende szerént bé szegedött két tanuló Inasok, a' kik Sz. Mihály havának 17-dik napján, reggel hat óra előtt minden ok nélkül Landerer Úr Cs. és K. privilegiatus könyv-nyomtató műhelyébül el szöktek.

I-ső *Pósa Sándor*, Szent Király-szabadjában, Nemes Veszprém Vármegye helységében született Reformatus vallásu, 19 elztendő: nagyságára

nézve 5 lábnaál valamivel magassabb, vékony termetű, barna színű, fekete öltözve kötött hajú, szelid tekintetű, szól csak magyarul, Deakul és kevésbé Németül. — Az elszökés idejénor következendő ruhája volt, tudni illik: buza virág színű fekete sinoros nadrágja, és tiz nija, sötét-kék kurta Réklie, és Lájblija közönséges, vastag kerekded kalapja, és veres tserefz ye színű Salonnal bélelt igen kopott köpönyegje.

2-ik *Bodrogky János*, Zemplén Varmegyében Bodrog-keresztúri helységből származandó, Catholicus Görög hiten lévő, 14 elztendős, nem épen 4 lábni magasságú keskeny, es gyenge termetű, barna és kevésbé himlöhelyes képű, üstöketlen kötött fekete hajú, fekete törv-estű LibraryJ611 szél magyarul, és közép szerént németül. A' szökevénynek ruházatja következendő: szürke színű nadrága, és lájblija, fekete tizsmája, szürke barát színű Bárány bőrrel bélelt kurta réklie, három szegéletű kalapja, és szürke újjas köpönyegje.

Mivel pedig mind a' két fent említett tanuló inások meg tiltott, és büntetésre méltó el-távozásokon kívül, ez által a' házban meg esett nevezetes lopások miatt fölötte nagy gyanúban tartatnak, azon véget T. N. Varmegyék, N. Királyi városok, és más egyéb Biróságok, illendöképen kérettetnek, hogy ezekhez vigyázó szemmel viselteszenek, és mihelyt hatalmuk alá jutándanak, ide szolgáltassák. E' miatt tött költségek — mindjárt vizsza fizettetik.

*Pósonyban Sz. Mihály Havának
19. napján 1799 Ki adatott a' Pósonyi Szabad Királyi Városnak
Magistrátussától.*